

Program Profilaktyki

Zespołu Szkół Mechanicznych Elektrycznych i Elektronicznych w Toruniu

Podstawa prawna:

Szkolny Program Profilaktyki stanowi integralną część Programu Wychowawczego Szkoły i oparty jest na następujących aktach prawnych:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.(Dz. U. Nr 78 poz.483, art. 72).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989(Dz. U. Nr 120 poz. 526, art.3, 19 i 33).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991r., o systemie oświaty(Dz. U. Nr 67 poz. 329 z późniejszymi zmianami, art.1).
4. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994.(Dz. U. Nr 111 poz. 535).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84 , poz.763).
6. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r.(Dz.U.Nr.75,poz.468).
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania wyrobów tytoniowych(Dz. U. Nr 10, poz.55).
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich(Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz. 109).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51 poz. 458i Dz. U. Z 2003 r. Nr 210 , poz. 2041).

10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół(Dz. U. Z 2001 r. Nr 61 poz. 96 oraz Dz. U. Z 2003r. Nr 146,poz. 1416).
11. Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego(Dz. U. z 1999r. Nr 67, poz. 67,poz.756 i Dz. U. Z 2002 r. Nr 121,poz.1037).
12. Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w działalności promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz.537
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r. ,poz. 199)
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.(Dz. U. z 2013 r., poz. 532)
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.(Dz. U z 2015 r., poz.1249)
16. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii 2011-2016.
17. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV
18. Krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie 2006-2016.
19. Program Wychowawczy Szkoły.
20. Statut Szkoły.

Wstęp

Profilaktyka – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych, jako zachowania ryzykowne.

Wszystkie zadania mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji społecznych i poznanie przez niego sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii. Działania profilaktyczne wspierają jednocześnie harmonijny rozwój osobowości, zapobiegając tym samym patologiom społecznym i uzależnieniom od środków zmieniających świadomość.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. W przypadku profilaktyki uniwersalnej- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań mających na celu ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków stanowiących zagrożenie życia i zdrowia;
2. W przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
3. W przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji zagrażających życiu lub występowanie innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Szkolny Program Profilaktyki dostosowany jest do potrzeb i problemów odbiorców czyli uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły.

INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE REALIZACJĘ SPP

- Wydział Edukacji UMT
- Policja
- Straż Miejska
- Caritas
- PCK
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii
- Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT
- Sanepid
- MOPR
- Inne

DIAGNOZA PROBLEMÓW

Na diagnozę środowiska szkolnego składają się:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów
- analiza frekwencji uczniów
- analiza dokumentacji szkoły
- analiza przeprowadzonych ankiet wśród nauczycieli, uczniów , rodziców, pracowników szkoły
- wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły
- analiza sytuacji wychowawczej szkoły
- bieżący monitoring zadań wynikających ze Szkolnego Programu Profilaktyki oraz Programu Wychowawczego

Przeprowadzona diagnoza wykazała, że problemami wychowawczymi w szkole, które zaliczamy do czynników ryzyka są

- palenie papierosów, e-papierosów,
- wagary, spóźnienia,
- niska motywacja do nauki

- przemoc rówieśnicza
- używanie środków odurzających (np. narkotyków)

CELE OGÓLNE PROGRAMU

- ochrona uczniów przed szeregiem występujących we współczesnym świecie zagrożeń
- reagowanie na pojawiające się zagrożenia
- promocja zdrowego stylu życia
- ochrona przed zachowaniami ryzykownymi

CELE SZCZEGÓŁOWE

- ścisła współpraca z rodzicami w celu likwidacji zachowań ryzykownych – związanych np. z uzależnieniami behawioralnymi oraz z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego
- wypracowanie właściwych form współpracy z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży
- ochrona uczniów przed zagrożeniami uzależnień
- zapobieganie w/w zagrożeniom i zapoznanie ze sposobami radzenia sobie z nimi.
- ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży jak: wagary, agresja i przemoc, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna inicjacja seksualna.
- przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym
- propagowanie zdrowego stylu życia młodzieży w działaniach wychowawczych, profilaktycznych i interwencyjnych
- upowszechnienie wartości życia, hierarchizacja wartości, poszukiwanie właściwych wzorców
- przekazanie informacji gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia.

SPODZIEWANE EFEKTY:

UCZNIOWIE

- posiadają wiedzę na temat profilaktyki uzależnień i zdrowego stylu życia będącego alternatywą dla zachowań ryzykownych
- zdobędą istotne umiejętności psychospołeczne (m.in. skuteczne odmawianie, asertywność, umiejętności komunikacyjne, empatię)
- uporządkują własny świat wartości
- utrwalą postawę odrzucającą nałogi oraz przemoc i agresję.

RODZICE

- usystematyzują swoją wiedzę na temat uzależnień i ich skutków, mechanizmów agresji i przemocy
- podwyższą swoje kompetencje wychowawcze oraz profilaktyczne
- zacieśni się współpraca nauczycieli, rodziców i środowiska lokalnego we wspólnych działaniach profilaktycznych.

NAUCZYCIELE

- będą doskonalili swoje umiejętności w prowadzeniu pracy profilaktycznej

PRACOWNICY SZKOŁY

- podwyższą kompetencję wychowawcze i profilaktyczne

ZADANIA Programu Profilaktyki realizowane są w różnych formach i sposobach. Oddziaływania profilaktyczne są realizowane w ramach:

- zajęć dydaktycznych
- godzin wychowawczych
- zajęć warsztatowych

- zajęć pozalekcyjnych
- udziału w uroczystościach szkolnych, apelach
- imprez kulturalnych i rekreacyjnych
- rekolekcji
- wycieczek szkolnych i klasowych
- zawodów sportowych
- spotkań ze specjalistami (pedagogiem, psychologiem, kuratorami sądowymi, policjantem, strażnikiem miejskim, pielęgniarką)
- spotkań i konsultacji z rodzicami
- współpracy z instytucjami wspierającym
- realizacji programów profilaktycznych.

Oddziaływania profilaktyczne

Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące – zadania do realizacji	Odpowiedzialni
<p>Nowe środowisko dla uczniów klas pierwszych, kształtowanie się struktury klasy, nawiązywanie relacji z uczniami klas starszych, negatywne wzorce zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Wzajemne poznanie się uczniów w klasie- zajęcia integracyjne – Pomoc w ustaleniu pozytywnych relacji z rówieśnikami – Jasne określenie obowiązujących w szkole zasad i norm zachowań – Zdefiniowanie zachowań niedopuszczalnych – Promowanie zachowań pozytywnych, obniżanie popularności zachowań negatywnych – Wypracowanie form współpracy z rodzicami 	<p>wychowawcy klas, pedagog/ psycholog</p> <p>wszyscy nauczyciele</p>
<p>Wagary, spóźnienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami usprawiedliwiania nieobecności oraz systemem nagród i kar – Monitorowanie frekwencji uczniów – Stała kontrola frekwencji na wszystkich lekcjach – Zawiadamianie rodziców o kolejnych nieobecnościach dziecka w szkole (telefonicznie, 	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele</p>

	<p>listowo lub elektronicznie)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uświadamianie uczniom i rodzicom konsekwencji wagarów – Umożliwienie uczniom udziału w zajęciach pozalekcyjnych – Przepływ informacji w zespole nauczycieli uczących – Motywowanie rodziców do systematycznej kontroli sytuacji szkolnej dziecka 	
<p>Agresja i przemoc rówieśnicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zapoznanie z przepisami prawnymi dotyczącymi przemocy i procedurami w przypadku bycia jej ofiarą – Podejmowanie działań interwencyjnych wobec uczniów przejawiających agresję oraz ofiar przemocy – Rozwijanie świadomości i odpowiedzialności za siebie i innych poprzez identyfikowanie bezpiecznych i ryzykownych zachowań – Uczenie umiejętności radzenia sobie ze złością – Monitorowanie sytuacji w szkole i adekwatne reagowanie – Pełnienie przez nauczycieli dyżurów podczas przerw – Monitoring i kontrola osób przychodzących do 	<p>wychowawcy klas wszyscy nauczyciele pedagog/ psycholog pozostali pracownicy szkoły</p>

	<p>szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> – Reagowanie na przejawy agresji przez wszystkich pracowników i uczniów 	
<p>- Palenie papierosów, picie alkoholu, używanie środków odurzających -substancji psychotropowych, środków zastępczych i innych nowych substancji psychoaktywnych w tym dopalaczy - uzależnienia behawioralne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie programów profilaktycznych lub ich elementów o tematyce antynikotynowej i antyalkoholowej – Wzmocnienie kontroli w miejscach, w których uczniowie palą papierosy – Informowanie rodziców o problemie oraz konsekwencjach – Dostarczenie wiedzy uczniom i rodzicom o mechanizmach i skutkach uzależnień – Współpraca z Policją oraz innymi instytucjami w walce z nałogami – Stosowanie procedur w sytuacjach kryzysowych – Promowanie zdrowego stylu życia poprzez udział w zajęciach sportowych, konkursach, olimpiadach – Realizacja programu profilaktycznego i dotyczącego promocji zdrowia psychicznego rekomendowanego 	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele pedagog/ psycholog</p>

	w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	
Niska motywacja do nauki	<ul style="list-style-type: none"> – Umożliwienie udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania – Tworzenie atmosfery życzliwości, akceptacji, bezpieczeństwa – Doskonalenie umiejętności współpracy w zespole – Prowadzenie zajęć na temat radzenia sobie ze stresem – Motywowanie uczniów do stawiania sobie celów i dążenia do ich osiągnięcia – Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją – Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – Indywidualizacja w pracy z uczniem z uwzględnieniem opinii i orzeczeń PPP – Ekspozowanie osiągnięć uczniów – Wzbogacenie i doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli 	<p>wychowawcy klas wszyscy nauczyciele pedagog/ psycholog</p> <p>lider WDN</p>

EWALUACJA I DOKUMENTOWANIE:

- Program Profilaktyki będzie podlegał ocenie czyli ewaluacji
- Ewaluacja będzie obejmowała realizację zakładanych celów profilaktyki i ich zakres (co ułatwiało, co utrudniało realizację)
- Informacje do ewaluacji będą uzyskiwane z:
 - ankiet skierowanych do uczniów, nauczycieli i rodziców, pracowników szkoły
 - rozmów z uczniami, nauczycielami, rodzicami, pracownikami szkoły
 - rozmów z realizatorami SPP, analizy ich spostrzeżeń,
 - obserwacji zachowań uczniów i ich postaw,
 - analizy dokumentacji wychowawców klas, zapisów w dziennikach lekcyjnych,
- Realizacja programu będzie dokumentowana w dziennikach lekcyjnych.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

Program Profilaktyki może być modyfikowany w zależności od potrzeb. Wychowawcy klas, w każdym roku szkolnym, uwzględnią w swoich planach pracy wychowawczej zadania do realizacji w danym roku, zawarte w Programie Profilaktyki, uwzględniając specyfikę klasy, potrzeby uczniów itp.